

РЕШЕНИЕ

№ 231

гр. См., 13.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – См., ПЪРВИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на двадесет и осми юни през две хиляди
двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Тоничка Д. Кисьова

Членове: Мария Ан. Славчева
Петранка Р. Прахова

при участието на секретаря Зорка Т. Янчева
като разгледа докладваното от Мария Ан. Славчева Въззивно гражданско
дело № 20225400500173 по описа за 2022 година

И за да се произнесе, взе в предвид следното :

Производството е по чл.268 ал.1 ГПК във връзка с чл.432ал.1 КЗ.

Окръжен съд – гр. См. е сезиран с въззивна жалба с вх. № 1764/12.04.2022г., депозирана от Застрахователно акционерно дружество „Далл Бог живот и здраве“ АД, с ЕИК: 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Г.М. Димитров“ № 1, представлявано от изпълнителните директори – Б. Г. Ив. и Ж. Ст. К., депозирана чрез пълномощника си адв. И. Цв. от САК, против Решение № 67/23.03.2022 г., постановено по гр. д. № 857/21 г. по описа на Районен съд – гр. См., с което Застрахователно Акционерно дружество „ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, ЕИК200299615, гр.София, Община Столична, ж.к.“Дианабад“ е осъдено да заплати на ИВ. Д. БЛ., ЕГН*****, с адрес гр.См., ул.“В. Р.“ №28, сумата в размер на 5 500.00лева обезщетение за претърпени неимуществени вреди, причинени при ПТП на 16.11.2020г., настъпило в гр.См., на кръстовище, образувано от ул.“Д. П.“ и бул.“Б.“ до хотел „Д.“, вследствие на което бил блъснат на пешеходна пътека от водача на лек автомобил с рег.№** **** **, Рено Канго Ат. Ил.Л., ведно със законната лихва върху сумата от 5 500.00 лева, считано от датата 16.11.2020г. до окончателното изплащане на сумата.

Със същото решение е отхвърлен предявеният от ИВ. Д. БЛ., иск срещу Застрахователно Акционерно дружество „ДаллБогг: Живот и здраве“ АД в частта за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди за разликата над уважените 5500.00 лева до пълния претендиран размер от 5 500,00 лева за претърпените болки и страдания, причинени при ПТП на 16.11.2020г., настъпило в гр.См., на кръстовище, образувано от ул.“Д. П.“ и бул.“Б.“ до хотел „Д.“, ведно със законната лихва върху отхвърлената сума както и с оглед изхода на спора е възложил в тежест на ответника направените разноси от ищеца съразмерно уважената част от иска и е присъдил съразмерно отхвърлената част от исковете направените разноси от ответника.

С въззивната жалба се атакува постановеното решение в частта, с която е уважен

предявеният иск за заплащане неимуществени вреди в размер на сумата 5500 лева. Изложени са пространни оплаквания за неправилност на решението в атакуваната част, поради допуснати нарушения на материални и процесуален закон, както и при превратно тълкуване на събраните по делото доказателства. Излагат се оплаквания неоснователност и недоказаност в хода на настоящото дело оплакване, че ищецът не установява при условията на пълно и главно доказване да е претърпял изключителни болки и страдания от процесното ПТП, които да обосновават обезщетение за неимуществени вреди в размер на 5 500.00 лв. Направено е оплакване, че обезщетението в този размер е прекомерно завишено и несъответстващо на практиката на съдилищата по аналогични случаи за процесния период е оглед релевантните критерии, запълващи със съдържание понятието „справедливост” по смисъла на чл.52 ЗЗД и на характера и степента на причинените от процесното ПТП телесни увреждания респ. на интензитета и продължителността на търпените болки и страдания от ИВ. Д. БЛ. На първо място се поддържа, че по делото не се установява ищецът да е получил тежки и необратими увреждания и усложнения в здравословното състояние в резултат на процесното ПТП, които да обуславят присъждане на обезщетение за претърпените неимуществени вреди в размер на 5 500.00 лв. Не са доказани твърдените в исковата молба тежки травматични увреди и неприключил и към момента оздравителен и възстановителен процес. В приетата съдебно медицинска експертиза, е отразено че „**липсват данни** от 16.11.2020г. за фрактурни промени от страна на костите на таза и дясното бедро“. Самият съд приема, че изпитаните от ищеца болки са с по - голям интензитет поради наличието на промени в ендопротезните компоненти преди ПТП, които също са били придружени с различни по сила и интензитет болки. Но защо за тези дегенартивни промени отпреди произшествието да бъде отговорен застрахователя. Направено е оплакване, че в резултат на процесното произшествие на ищеца Б. са му причинени повърхностни травми и контузии, от които същия не е търпял болки и страдания с голям интензитет и са отминали в рамките на десетина дни. Всичко това няма как да обоснове присъждане на ищеца Б. обезщетение от 5 500.00 лева На второ място не споделям, съждението на решаващия съд в смисъл на недоказаност на възражението за съпричиняване на вредоносния резултат, изразяващо се в самонадеяното пътно поведение на ищеца по време на настъпване на процесното произшествие. От данните по делото е видно, че ищецът не се е убедил преди да предприеме пресичане на пътното платно на пешеходна пътека, че има и други участници в движението. Пресичането на пътното платно на пешеходна пътека не е абсолютно безусловно право на пешеходците, и , че същите винаги трябва да се убедят в пълната безопасност на намисленото пресичане на пътното платно. Твърди също, че Б. е предприел рисково пресичане на пътното платно, като не се е убедил в пълната безопасност на намисленото пресичане, още повече, че водачът на МПС е бил заслепен от силната насрещна слънчева светлина. С това си рисково пътно поведение, ищецът пешеходец сам се е поставил в опасна пътна ситуация и с това си поведение е допринесъл съществено за настъпилия пътен инцидент и негативните последици от него. Оспорва се и решението в частта досежно началния момент от които се дължи законна лихва върху присъденото обезщетение. Ответното дружество е било уведомено от ищеца за извънсъдебната претенция за обезвреда на 27.11.2020г. В рамките на развитото се извънсъдебно производство, ответното дружество след анализ на представените писмени документи е взело решение и е изплатило на ищеца сумата от 300 лева за претендираните от него неимуществени вреди. По провела на КЗ лихва за забава върху присъдено обезщетение се дължи след изтичане на тримесечния срок от завеждане на извънсъдебната претенция от увреденото лице, респ. от датата на завеждане на исковата молба пред съда, но не и от датата на ПТП.

В законово установения срок по чл. 263, ал. 1 ГПК е постъпил писмен отговор от въззиваемия ИВ. Д. БЛ., с ЕГН: *****, с адрес: гр. См., ул. “В. Р.” № 28, депозиран чрез процесуалния представител – адв. Здр. Ч. .

В съдебно заседание редовно и своевременно призован жалбоподателят Застрахователно акционерно дружество „Далл Бог живот и здраве“ АД не изпраща представител. В писмено становище пълномощникът му адв. Цветков поддържа изцяло

депозиранията въззивна жалба.

Въззиваемият И.Б. редовно и своевременно призован не се явява и се представлява от адв.Здр. Ч., който поддържа становище за неоснователност на въззивната жалба.

За да се произнесе по спора См.скят окръжен съд съобрази следното:

Производството пред първата инстанция е образувано по предявени от ИВ. Д. БЛ., против ответното дружество Застрахователно акционерно дружество „Далл Бог живот и здраве“ АД искове за осъждане на ответното дружество да заплати сумата 10 000 лева за неимуществени вреди, ведно с лихвата върху тази сума, считано от датата на увреждането 16.11.2020 г. до окончателното изплащане на сумата, за причинените му болки и страдания при ПТП, настъпило при преминаване пешеходеца на пешеходна пътека в нарушение на чл.119 ал.1 ЗДвП, (за което е съставен акт за установяване административно нарушение №320228/16.11.2020г.),блъскайки го в дясната тазобедрена става, при което изпитал ужасна болка, поради констатирана с ЕР на ТЕЛК 1664/143 от 28.07.2014година диагноза коксартроза, при което ПТП е деформиран преден капак от удара към пешеходеца.

В исковата молба се твърди, че на 16.11.2020г. в гр.См., на кръстовището образувано от ул.“Д. П.“ и бул.“Б.“ до хотел „Д.“ ищецът е блъснат на пешеходна пътека от водача на лек автомобил с рег.№ ** **** **,рено канго-Ат. Ил.Л.. За настъпилото ПТП бил съставен протокол с пострадали лица 16.11.2020г., в който Ат. Ил.Л. ,управляващ МПС - лек автомобил с рег.№ ** **** **,рено канго , бил посочен като виновния водач. За лекия автомобил има валидна застраховка гражданска отговорност,сключена с ответното застрахователно дружество по застрахователна полица валидна от 06.02.2020 г. до06.02.2021г.

Ищецът излага твърдения, че изпитва силни болки и страдания на тази възраст от 71г., при коксартроза на тазобедрените стави, продължаващи страдания ,безпокойството,което изпитва,безсъние в резултат на удара, сънува кошмари и от весел ижизнерадостен човек се превръща в затворен, страхлив, страхува се да излезе на пъту,страхува се от преминаващи автомобили, болките, които продължава да изпитва до момента, които ще изпитва и за в бъдеще с оглед неговата възраст,затруднено придвижване,усложнения от удара.

В срока по чл. 131 ГПК, ответното дружество депозира отговор на исковата молба, с който оспорва претенцията по основание и размер. Оспорва процесното произшествие да се дължи на виновното и противоправно поведение на Ат. Ил.Л. като водач на лек автомобил с рег.№ ** **** **,рено канго. В тази връзка твърди произшествието да е настъпило и в резултат на поведението на ищеца, ,счита представените по делото медицински документи за недостатъчни. Оспорва механизма на настъпване на ПТП относно отразяването му в констативния протокол. Намира заявения размер на обезщетение за прекомерен и като такъв противоречащ с принципа за справедливостта. Моли съда при евентуална доказаност на иска да намали определеното обезщетение значително, поради съпричиняване вредоносния резултат.

Съдът, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства и като съобрази предметните предели на въззивното производство, очертани в жалбата и отговора, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 2 от ГПК, от надлежно легитимирана страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата. В рамките на тази проверка настоящият състав намира предявения иск с правно основание чл.432 КЗ за процесуално допустим, поради което и дължи произнасяне по същество на спора.

С оглед на успешното провеждане на прекия иск срещу застрахователя по чл. 432, ал.1 от КЗ в тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване наличието на валидно сключен договор за застраховка "Гражданска отговорност" между увредилото го лице и ответника по делото, настъпило увреждане, причинено от виновно и противоправно деяние от страна на застрахования, причинна връзка между деянието и вредоносния резултат, както и вида и размера на претърпените вреди. Вината се предполага до доказване на противното (чл.45, ал.2 ЗЗД) и това доказване е в тежест на ответника, а ищецът следва да установи всички останали елементи от фактическия състав на чл.45 ЗЗД.

От събраните по делото доказателства - констативен протокол за ПТП, гласни доказателства и заключение на вещото лице по САТЕ настоящият състав приема, че по безспорен начин се установява факта на настъпило на ПТП на инкриминираната дата 16.11.2020г., причинено от водача на лек автомобил с рег.№ ** ***** **, „рено“ модел „канго“ „Ат. Л., който при преминаване на кръстовище на пешеходна пътека е ударил в дясната тазобедрена става пешехода И.Б. , който е диагностициран с ЕР на ТЕЛК 1664 от 143 от 28.07.2014 година на МБАЛ“д-р Бр. Ш.“ См., с диагноза коксартроза(артроза на тазобедрена става) и пострадалият е транспонтиран до спешното отделение на болницата в гр.См..

Констативният протокол, съставен от органите на МВР в кръга на възложените им служебни задължения, доколкото съставлява официален свидетелстващ документ, обвързва съда с материална доказателствена сила както относно авторството на материализираното в съдържанието му изявление на длъжностното лице - съставител, така и относно съдържанието на удостоверителното изявление в частта, в която контролните органи са отразили непосредствени впечатления. В случая в съставения за ПТП констативен протокол не се съдържат констатации относно механизма на ПТП, отразени са уврежданията на пострадалото лице, като относно причините за ПТП е посочено, че вследствие заслепяване от слънцето не пропуска преминаващия на пешеходната пътека пострадал. От заключението на приетата в хода на първоинстанционното производство САТЕ, се установява, че ПТП е причинено от лек автомобил с рег.№ ** ***** **, „рено“ модел „канго“, който се е движел със скорост 15 - 20 км.ч, към момента на ПТП, като пешеходецът се е движел правилно по обособените тротоари,банкети и пешеходни пътеки и не е могъл да възприеме опасността, движейки се по пешеходната пътека и тъй като автомобилът идва вдясно от него,в момент, в който е по средата на пешеходната пътека, а водачът на МПС е имал техническа възможност да предотврати ПТП при спазване на правилата на движение.

В тежест на ответника е да опровергае законово установената презумпция в чл.45, ал.2 ЗЗД, но доказателства, от които да се изведе категоричен извод за това, не са събрани в производството, въпреки указаната на страната доказателствена тежест. Не са ангажирани доказателства и в подкрепа на твърденията, въведени с отговора на исковата молба, за съпричиняване поради нарушение на правилата на ЗДвП от страна на водача на пострадалия автомобил.

За ангажиране отговорността на застрахователя по сключена задължителна застраховка "гражданска отговорност" на водач на МПС за вреди, причинени на трето лице извън автомобила, е необходимо ищецът да установи, че причинените му вреди, чието обезщетяване претендира, са пряк резултат от противоправното поведение на застрахованото лице. В случая причинната връзка се установява от констативния протокол и заключението на вещото лице.

Освен изложеното, в случая решението е обжалвано частично относно размера на присъденото обезщетение за неимуществени вреди, тоест не се обжалват исквете по основание, включващо фактическия състав на настъпване и механизма на ПТП. Следва да се приеме, че въпреки повторението във въззивната жалба на всички изложени в отговора на

ИМ възражения исковете се обжалват само относно размера на присъденото обезщетение за неимуществени вреди, като въпросът относно настъпване и механизма на ПТП не е в обхвата на въззивния контрол.

При така събраните по делото и обсъдени по-горе доказателства съдът намира, че в случая се установяват всички елементи от фактическия състав на чл.45 ЗЗД по отношение на деликвентна, ползваща се от клаузите на застраховка "гражданска отговорност", а именно извършено виновно противоправно деяние, причинна връзка между деянието и вредоносния резултат – телесни увреждания на ищеца в резултат от настъпилото на 16.11.2020г. пътнотранспортно произшествие. Налице е основанието на чл.45 ЗЗД, за да се ангажира гражданската отговорност на деликвентна за причинените от него вреди на ищеца, съответно и функционално обусловената отговорност на застрахователя по застраховка "гражданска отговорност". Не е спорно между страните по делото наличието на валиден застрахователен договор по застраховка „гражданска отговорност“ със собственика на лек автомобил „рено“ модел „канго“ към датата на ПТП, което е основание за ангажиране отговорността на застрахователя.

Установява се и наличието на пряка причинно-следствена връзка между поведението на този водач и настъпването на произшествието, което е източник на вредите. Ако водачът на лекия автомобил бе спрял съобразно правилата за движение, процесното ПТП не би настъпило.

При установяване факта на извършване на деянието, неговата противоправност и виновността на дееца, която съгласно разпоредбата на чл.45 от ЗЗД се предполага, на доказване подлежат причинените имуществени и неимуществени вреди и техния размер.

Вследствие на произшествието съгласно заключението по назначената и изслушана от районен съд неоспорена съдебно-медицинска експертиза липсват данни за фрактурни промени от страна на костите на таза и дясното бедро. Според експертизата болките при такъв вид и степен на претърпени увреди са силни непосредствено след травмата и са със срок 15-20 дни, след което същите намаляват за срок около 4-5 месеца. От заключението по СМЕ се установява, че от направените Ro графии на 09.04.2021 година, на 09.09.2021 година и на 12.01.2022 година не се установяват допълнителни промени на тазова и бедрена компоненти на дясната тазобедрена става. Вещото лице допуска, че болките в дясната тазобедрена става и бедро, както и затруднението при движение с десният крак ще са за по-дълъг период от няколко месеца време, тъй като травмата е получена в област с предшестващи налични промени от страна на ендопротезата и предвид възрастта на пациента ще продължат с различна сила и интензитет. Според вещото лице пълно възстановяване не е възможно, тъй като ищецът е имал промени в ендопротезните компоненти преди ПТП на 16.11.2020 година, които също са били придружени с различна сила и интензитет.

От събраните гласни доказателства – показанията на свидетеля М., кредитирани от съда като основани на непосредствени впечатления след инцидента се налага да помага на ищеца за да се качи при него, страхува се пострадалият да ходи по пътя сам, изплашен е, изпитва болки в десния крак и кръста, визуално е по-различен, страда от безсъние и уплаха, а според свидетелката Ангелова откак е блъснат го боли повече, затруднило се е движението му, страхува се да не падне, не излиза навън, страда от безсъние. По същия начин свидетелката Русева установява, че след инцидента Б. има силни болки, обяснил ѝ че не се чувства добре, оплаквал се, че не може да ходи сам, изпитва болка на мястото, където го е бутнала леката кола, невъзможно му е да се прибере от кв. Устово, където имал апартамент.

С оглед на изложеното съдът намира, че са доказани всички предпоставки за възникване на отговорността за обезщетяване на вреди от деликт, а именно че на посочената дата е настъпило ПТП, причинено от противоправното поведение на застрахованото при ответника лице, вследствие на което били причинени посочените увреждания. При

определяне размера на обезщетението за претърпените неимуществени вреди съдът следва да обсъди събраните доказателства и да го определи по справедливост, на основание чл. 52 от ЗЗД, като съобрази обществения критерий за справедливост и действително претърпените от ищеца неимуществени вреди. Съгласно заключението на вещото лице по съдебно-медицинската експертиза и свидетелските показания се установява, че вследствие инцидента ищецът, който 72 г. получил болки в дясната тазобедрена става и бедро, затруднения при движение с десния крак, възстановяването от които е продължило около 4-5 месеца и пълно възстановяване не е възможно. Установява се също и психическа травма, неотзвучала все още, изразяваща се в страх при сходни с произшествието ситуации, кошмарни сънища, страх при определени житейски ситуации, който ограничава действията на пострадалия, намалява неговата увереност и самостоятелност.

Съдът, като отчете вида и характера на настъпилите вреди, намира, че предявеният иск е основателен за сумата от 5 500 лв., които съдът приема за справедливи с оглед обезщетяване на претърпените неимуществени вреди от ищеца, изразяващи се в болки и страдания от физическите увреждания и от негативните психически промени. При определяне на този размер съдът отчита изпитаните от ищеца болки по време на оздравяването, отчасти продължаващи и досега, както и установения от свидетелските показания период, през който пострадалият е имал ограничения на движенията. При липсата на медицински данни за наличие на такова увреждане или оплаквания преди инцидента, няма основание възражението на ответника в този смисъл да се приеме за основателно. Въз основа на изложеното съдът намира, че определеният по-горе размер в пълна и адекватна степен отговора на потребностите на пострадалото лице от обезщетяване. При определяне репарацията на причинените неимуществени вреди е отчетено и изплатеното обезщетение в размер на 300 лева, поради което оплакването е неоснователно.

Неоснователно е и оплакването относно началният момент на присъждане на законната лихва. При задължението за непозволено увреждане длъжникът се смята в забава и без покана (чл. 84, ал. 3 от ЗЗД), съдът намира за основателна претенцията за присъждане на обезщетение по чл. 86 от ЗЗД за забавено плащане на обезщетението за неимуществени вреди за периода от датата на увреждането - 16.11.2020г. до окончателното ѝ изплащане.

Даденото от См.ски районен съд разрешение по приложението на чл. 52 ЗЗД е в пълно съгласие с постановките в ППВС № 4/68 год. относно критериите, които следва да бъдат взети предвид при определяне размера на справедлив паричен еквивалент на претърпените от увреденото лице неимуществени вреди.

В понятието “неимуществени вреди”, според последователната практика на ВКС се включват всички телесни и психически увреждания на пострадалия и претърпените от него болки и страдания, които в своята цялост формират именно негативните емоционални изживявания на същия, за които е ноторно отразяването им върху психиката и създадения от това социален дискомфорт. Именно като ноторен факт, последният не е необходимо да бъде доказван чрез провеждане на главно доказване в процеса, отделно от доказване на преживяните от увреденото лице болки и страдания.

Следователно да се възприемат изложените в противна насока доводи на жалбоподателя означава да не се държи сметка за вложеното от законодателя съдържание в понятието “неимуществени вреди”, а в конкретния случай и със събрания по делото доказателствен материал.

Поради съвпадане крайните изводи на настоящия въззивен състав с тези на първата инстанция решението следва да бъде потвърдено изцяло в атакуваната осъдителна част.

С оглед изхода от спора пред въззивния съд разноси за настоящата инстанция се дължат на основание чл. 38 ал. 1 т. 2 ЗА във връзка с чл. 7 ал. 2 т. 3 от Наредба № 1 за минимални размери на адвокатски възнаграждения в полза на адв. Здр. Ч. в размер на сумата 605 лв.,

които следва да се възложат в тежест на жалбоподателя.

Мотивиран от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 67 от 23.03.2022 година, постановено по гр.д. № 857/2021г., по описа на Районен съд – См., като законосъобразно в частта, с която Застрахователно Акционерно дружество „ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, ЕИК200299615, гр.София, Община Столична, ж.к.“Дианабад“ е осъдено да заплати на ИВ. Д. БЛ., ЕГН*****, с адрес гр.См., ул.“В. Р.“ №28, сумата в размер на 5 500.00 лева обезщетение за претърпени неимуществени вреди, причинени при ПТП на 16.11.2020г., настъпило в гр.См., на кръстовище, образувано от ул.“Д. П.“ и бул.“Б.“ до хотел „Д.“, вследствие на което бил блъснат на пешеходна пътека от водача на лек автомобил с рег.№*****, Рено Канго Ат. Ил.Л., ведно със законната лихва върху сумата от 5 500.00 лева, считано от датата 16.11.2020г. до окончателното изплащане на сумата.

В ОСТАНАЛАТА ЧАСТ решението не е обжалвано и е влязло в законна сила.

ОСЪЖДА Акционерно дружество „ДаллБогг: Живот и здраве“ АД да заплати на адв.Здр. Ч. адвокатско възнаграждение за осъществено от него процесуално представителство на ИВ. Д. БЛ., на основание чл.38ал.1т.2 ЗА във връзка с чл.7ал.2т.3 от Наредба №1 за минимални размери на адвокатски възнаграждения в размер на сумата 605(шестотин и пет) лв.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВКС, в едномесечен срок от връчването му страните, при наличие на основанията на основание чл.280, ал. 1 и 2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____